

Liberaalisen Kansanpuolueen valtuustoryhmästä Kansallisen Kokoomuksen ja Suomen Kristillisen liiton valtuustoryhmään (15.11. 854 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohta-

jakseen vt Auran, ensimmäiseksi varapuheenjohtajakseen vt Rantalan ja toiseksi varapuheenjohtajakseen vt Londenin (11.1. 3 §). Kaupunginvaltuusto kokoontui 22 kertaa; sen pöytäkirjojen pykäläluku oli 961.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

K a u p u n g i n v a l t u u s t o

Keskeneräiset aloitteet. Merkittiin tiedoksi, että v:n 1967 alkaessa oli lopullisesti käsittelemättä 140 aloitetta, joita kaupunginvaltuutetut edellisinä vuosina olivat tehneet. Kaupunginhallituksen antamassa selostuksessa mainittiin ne toimenpiteet, joihin aloitteiden johdosta oli ryhdytty. Kaupunginhallitusta kehoitettiin asettamaan luottamusmiestä kokoonpantu, kaikkia valtuustoryhmiä edustava toimikunta laatimaan selvitys siitä, millä tavoin valtuustoaloitteiden käsittelyä olisi kehitettävä käsittelyn rationalisoimiseksi ja jouduttamiseksi (22.2. 149 §).

Valtuustoaloitteiden käsittelyn jouduttamista koskevassa vt Leikolan ym. aloitteessa viitattiin mm. siihen, että v:n 1966 lopussa käsittelemättömien 140 aloitteen joukossa oli oli yli kuusikin vuotta vanhoja aloitteita. Kun tällaisten vanhojen aloitteiden johdosta jotain päätetään, saattavat olosuhteet olla jo niin muuttuneet, että aloite on menettänyt merkityksensä. Myöhään tapahtunut käsittely on epätarkoituksenmukaista erityisesti niissä tapauksissa, joissa aloitteen tekijä on kuollut tai aloite on siirtynyt seuraavalle vaalikaudelle. Valtuustoaloitteiden käsittelyä olisi vastaisuudessa joudutettava, niin että ne tulisivat käsitellyiksi viimeistään kahden vuoden kuluessa siitä, kun aloite on jätetty. Ellei aloitetta olisi käsitelty loppuun vaalikauden aikana, olisi se katsottava rauenneeksi. Kaupunginhallitus oli kaupunginvaltuuston kehotuksesta asettanut 30.3. komitean laatimaan selvityksen valtuustoaloitteiden käsittelyn rationalisoimi-

sesta ja jouduttamisesta. Komitean tehtävänä oli siis tutkia ja selvittää asiaa laajemmaltikin kuin aloitteessa oli ehdotettu. Jäljennös aloitteesta oli toimitettu mainitulle komitealle sen työssä huomioon otettavaksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (19.4. 328 §).

Replikkiipuheenvuorojen käyttämistä valtuuston kokouksissa koskevassa aloitteessaan vt Salo ym. esittivät, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin selvittämään, olisiko valtuuston kokouksissa mahdollista siirtyä eduskunnassa noudatettavaan käytäntöön, joka sallii puheenjohtajalle oikeuden myöntää korkeintaan kahden minuutin mittaisen replikki- eli vastauspuheenvuoron sitä haluavalle pyydetyistä puheenvuorojärjestyksestä poiketen. Vilkkaampi sananvaihto olisi omiaan kohottamaan keskustelun tasoa, lisäämään mielenkiintoa ja siten edistämään käsiteltävänä olevaa asiaa, sen sijaan pitkät puheenvuorot vaikuttavat kuulijoiden mielenkiintoa vähentävästi. Asiamiestoimisto katsoi, että ehdotettu järjestely voitaisiin toteuttaa kunnallislain puitteissa kaupunginvaltuuston työjärjestyksestä muuttamalla. Kaupunkiliiton hallitus oli aikoinaan asettanut ohjesääntökomitean valmistelemaan uutta mallia valtuuston työjärjestykseksi. Malli oli vielä luonnosasteella, mutta siihen oli otettu seuraava määräys: »Jos valtuutettu tahtoo vastata puheenvuoroon ja hän on tätä pyytänyt joko tuon puheenvuoron aikana tai heti sen päätyttyä, voi puheenjohtaja oikeuttaa hänet käyttämään enintään kaksi minuuttia kestävän puheenvuoron ennen aikaisemmin pyydet-

tyjä puheenvuoroja. Sellaisessa vastauspuheenvuorossa älköön esitettäkö muuta kuin selvityksiä ja oikaisuja toisen puheenvuoron johdosta tai vastine siinä esitettyyn väitteeseen.» Kaupunginvaltuuston työjärjestys tul-taisiin tarkistamaan sen jälkeen, kun em. mallisääntö olisi lähetty kaupunginhallituk-selle ja asia saatettaisiin kaupunginvaltuus-ton käsiteltäväksi. Kaupunginvaltuusto kat-soi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloit-teen johdosta (8.3. 212 §).

Revisiolaitos

Viranhaltijat. Avoinna olleeseen 28. pl:n reviisorin virkaan valittiin valtiot.kand. Hemmo Arjanne (22.3. 238 §) ja apulaisre-viisorin virkaan varanot. Ulla Haaparinne tavanmukaisilla ehdoilla (21.6. 521 §).

Kaupungin revisiotoiminnan tehostamista koskevasta päätöksestä tehty valitus. Vtt Hakulinen, Ehrnrooth, Procopé ja Öhman olivat v. 1962 valittaneet lääninhallitukseen kaupunginvaltuuston samana vuonna teke-mästä revisiotoiminnan tehostamista koske-vasta päätöksestä. Lääninhallitus oli 28.4.1967 jättänyt tutkittavaksi ottamatta valituksen siltä osin, kuin oli vaadittu valtuuston pää-töstä kumottavaksi sillä perusteella, ettei päätös ollut tarkoituksenmukainen. Muilta osin lääninhallitus oli hylännyt valituksen. Tästä päätöksestä vt Hakulinen oli valitta-nut korkeimpaan hallinto-oikeuteen, koska lääninhallitus valittajan mielestä oli vetänyt väärän johtopäätöksen kunnallislain 130 §:n sisällöstä tulkitsemalla sen sillä tavoin, että valtuusto olisi oikeutettu antamaan johto-sääntöihin yksityiskohtaisia määräyksiä il-man rajoituksia välittämättä lain säännök-sistä. Samalla valittaja oli anonut joko val-tuuston em. päätöksen kumoamista tai asian palauttamista valtuustoon uudelleen käsiteltäväksi. Asiamiestoimisto viittasi asiasta v. 1962 (ks. s. 5) antamaansa lausun-toon. Myöskin Kaupunkiliitto oli katsonut,

että valtuustolla oli ollut oikeus rajoittaa ja muutoin järjestellä kaupungin revisio-toimintaa sillä tavoin, kuin valtuuston vali-tuksenalainen päätös edellytti. Asiamies-toimisto katsoi, ettei valittaja ollut esittä-nyt mitään olennaisesti uutta asiaan vai-kuttavaa ja että valitus olisi esitettävä hylättäväksi. Kaupunginvaltuusto päätti an-taa korkeimmalle hallinto-oikeudelle asia-miestoimiston lausunnon mukaisen selityk-sen (21.6. 508 §, 6.9. 621 §).

Kaupungin v:n 1966 tilien tarkastus. Kuten aikaisemminkin tilintarkastajat ja-kautuivat jaostoihin, joista jokainen sai tehtäväkseen perehtyä määrättyihin hal-linnonhaaroihin ja laitoksiin. Suorittamiensa tarkastusten johdosta vuositilintarkastajat tekivät huomautuksia mm. seuraavista asiois-ta: talousarviomenettelyä ja tilinpitoa olisi kehitettävä niin, että talousarvio ja siihen liittyen tilinpäätös entistä paremmin vas-taisivat tulojen ja menojen todellista kehi-tystä; puhelimitse tapahtuvaa asiakaspalve-lua kaupungin laitoksissa olisi kohennettava, koska virkamiesten tavoittaminen oli usein osoittautunut hankalaksi; metronsuunnitte-lutyö, sen toimiston huoneistomenot ja metronsuunnittelun yhteydessä tehdyt opin-to- ja virkamatkat olivat vaatineet kohtuut-tomia kustannuksia; kaupungin sairaala-suunnitteluun ei ollut kiinnitetty tarpeeksi huomiota; vanhusten ja avun tarpeessa ole-vien perheiden auttamiseen liittyviä kus-tannuksia voitaisiin pienentää esim. koti-avustajien ja kodinhoitajien lukumäärää lisäämällä; Outamon vastaanottokodin hen-kilökunnan eräitä asuntoja oli pidetty vuosi-kausia tyhjinä; kaupunginmuseon näyttely-ja varastotilojen ahtaus vaatisi lisärakennus-nuksen toteuttamisen kiirehtimistä; Kau-punginteatterin rakentamiskustannukset oli-vat nousseet huomattavasti arvioitua suu-remmiksi; nuorisokahviloiden kanttiininpi-don valvontaa olisi tehostettava; Korkea-saaren epätarkoituksenmukaisen odotuspa-viljongin rakennuskustannukset, Nuuksion

Högbäckassa olevan metsätyönjohtajan asunon korjauskustannukset ja jäähallin rakennuskustannukset olivat nousseet kohtuuttoman suuriksi; rakennuskohteiden ennakkosuunnittelussa oli myös todettu puutteita; talo-osaston hallinnassa olevien talojen vapautuvista asunnoista ja vuokralaisista sekä rakennusten purkamisesta olisi pidettävä kortistoa; Vuosaaren sillan ja tien ottamista kaupungin hoitoon sekä rakennuskustannusten korvaamista olisi perusteellisesti tutkittava; satamien kehittäminen ja suunnittelu oli ollut lyhytjännitteistä; sähkölaitoksen näyttelytoiminnan yhteydessä tapahtunut yksityisten valmistajien laitteiden maksuton esittely ei ilmeisesti kuulunut sähkölaitoksen tehtäväpiiriin; liikennelaitoksen kannattavuutta olisi kehitettävä; kaupungin toimesta muodostettujen kiinteistöosakeyhtiöiden ja maanhankintalain mukaan perustettujen asunto-osakeyhtiöiden hallintoa, tilinpitoa, valvontaa ja asioiden keskitettyä hoitoa olisi yksinkertaistettava. Lisäksi vuositilintarkastajat olivat tehneet eräitä vähäisempiä huomautuksia. Kaupunginhallituksen annettua 12.10. selityksensä tehtyjen huomautusten johdosta kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa v:n 1966 tilinpäätöksen sekä myöntää vastuuvapauden kaupunginhallitukselle (18.10. 765 §, khn mtö n:o 6, 9).

Vuositolintarkastajat. Kaupunginvaltuusto valitsi vuositilintarkastajat ja heidän varamiestensä tarkastamaan kertomusvuoden kunnallishallintoa ja tilejä. Vuositilintarkastajat valitsivat keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan (11.1. 4 §, 22.2. 143 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajien annettua kertomuksensa v:lta 1966 kaupunginvaltuusto päätti, ettei kertomus antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (18.10. 764 §, khn mtö n:o 8).

Irtaimen omaisuuden tarkastus. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti, ettei irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomus antanut ai-

hetta enempiin toimenpiteisiin (18.10. 763 §, khn mtö n:o 7).

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot

Kaupunginhallituksen vuosijäseniksi kertomusvuodeksi valittiin joht. Arne Berner, pankinjoht. Eero Harkia, valtiot.tri Raimo Ilaskivi, kunnallissiht. Martti Jokinen, piirisiht. Aulis Leppänen, joht. Veikko Loppi, rva Hellä Meltti, kouluneuvos Jussi Saukkonen, pankinjoht. Erik Witting, toimitussiht. Eila Vuokko ja varat. Aatto Väyrynen (11.1. 5 §).

Myöhemmin kaupunginvaltuusto myönsi vt Väyrykselle eron kaupunginhallituksen jäsenen tehtävästä, koska hänet oli valittu viransijaisena hoitamaan apulaiskaupunginjohtajan virkaa. Uudeksi jäseneksi valittiin sos.pääll. Aarne Leskinen kertomusvuoden lopussa päättyväksi toimikaudeksi (8.3. 182 §).

Kaupunginjohtajat. Ylipormestari Lauri Aholle myönnettiin hänen pyytämänsä ero kaupunginjohtajan virasta 19.7.1968 lukien (20.12. 940 §).

Kaupunginvaltuusto myönsi apul. kaup. joht. Juho Kivistölle sairauslomaa ajaksi 28.12.1966—12.1.1967 täysin palkkaeduin ja ajaksi 13.1.—19.4.1967 oikeuksin saada kaksi kolmasosaa peruspalkasta ja ikälisänsä. Sen jälkeen kun Kivistö oli kuollut 10.4. määrättiin varat. Aatto Väyrynen hoitamaan mainittua virkaa viransijaisena virkaan kuuluvien palkkaeduin 23.2. lukien siihen saakka, kunnes virka olisi täytetty ja siihen valittu ryhtynyt sitä hoitamaan (22.2. 142 §, 19.4. 302 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi varat. Väyrysen apulaiskaupunginjohtajaksi ja määräsi hänet hoitamaan kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvia tehtäviä (6.9. 618 §).

Matkailutoimisto

Kaupungin liittyminen Suomen Matkailuliiton perustamaan Matkailuyritysten palvelukeskukseen. Suomen Matkailuliitto ilmoitti perustaneensa Matkailuyritysten palvelukeskuksen matkailualan laajan kentän monitahoiseksi hoitamiseksi. Se esitti, että kaupunki liittyisi keskukseen sen alueella suoritettavan matkailunedistämistoiminnan edelleen kehittämiseksi. Vuosimaksu on 300 mk, mihin sisältyy laajahko ilmainen vuosipalvelu ja alennetuin maksuin tapahtuva, tilauksen mukainen toimenpidepalvelu. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki liittyy jäseneksi Matkailuliiton Matkailuyritysten palvelukeskukseen (7.6. 446 §).

Rahatoimisto

Viranhaltijat. Rahatoimiston 18. pl:aan kuuluva kirjanpitäjän virka päätettiin muuttaa 13. pl:aan kuuluvaksi apulaiskirjanpitäjän viraksi 1.6. lukien (10.5. 354 §).

Verotustoimi

Verolomakkeiden lähettämistä ja palauttamista postitse koskevassa aloitteessaan esitivät vt Karkinen ym., että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti tutkituttamaan mahdollisuudet postin välityksellä tapahtuvan henkilötietojen osalta valmiiksi täytettyjen verolomakkeiden lähettämiseen ja palauttamiseen Helsingissä. Aloitteentehtäjät huomauttivat, että kaupungissa oli vain 32 veroilmoitusten vastaanottopaikkaa ja kaupunginosia yli 50, joten verovelvolliset joutuivat matkustamaan pitkiä matkoja hakeakseen ja taas jättääkseen verolomakkeet. Tampereella oli otettu käytäntöön aloitteessa ehdotettu lomakkeiden lähettämismenettely. Helsingin verovirasto totesi, että vastaanottopaikkojen lukua rajoitti sen am-

mattitaitoisen työvoiman määrä, joka oli käytettävissä verovelvollisten neuvontaan ja avustamiseen sekä tarpeellisten huonetilojen puute. Vastaanottopaikkojen sijoituksessa oli pyritty ottamaan huomioon toisaalta syrjäisimmät ja toisaalta tiheimmin asutut seudut sekä ne kaupunginosat, joihin verovelvollisten toimipaikat ovat keskittyneet tai joissa muutenkin yleisimmin asioidaan. Myöskin työnantajat olivat viime vuosina erittäin runsaasti haettaneet verolomakkeita työpaikoilla jaettavaksi. Tampereen esimerkin noudattaminen Helsingissä olisi vaikeata olosuhteiden erilaisuuden vuoksi. Helsingissä oli 371 000 asukasta enemmän kuin Tampereella. Kertomusvuoden tammi-kuussa jätettiin Helsingissä 401 431 veroilmoitusta ja näistä 188 201 toimitettiin perille kahtena viimeisenä päivänä. Tampereella vastaanotettiin vastaavana aikana 92 500 veroilmoitusta, joista postitse 63 722 ja henkilökohtaisesti jätettiin 28 778. Helsingin erittäin vilkas muuttoliike tuottaisi myös vaikeuksia verolomakkeita postitse lähetettäessä. Uuden järjestelmän käyttöönoton ottaminen merkitsisi kustannusten noususta n. 30-kertaisiksi kertomusvuoden 12 100 mk:n suuruisiin kustannuksiin verrattuna. Uuden menetelmän käytäntöön otosta päättäminen kuuluu valtiovarainministeriölle. Verovirasto huomautti lisäksi, että uusi menetelmä ei tuottaisi merkittävää helpotusta, koska verovelvollisten itsensä selvitettäväksi ja veroilmoitukseen merkittäviksi jäisivät sellaiset vähennyksistä yleisimmät kuten sairaudesta, työmatkoista, lasten kouluttamisesta ym. aiheutuvat vähennykset. Kaupunginhallitus ei pitänyt uuteen järjestelmään siirtymistä tarpeellisenä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.5. 384 §).

Liikenneverolain uudistamista koskevassa aloitteessaan viittasivat vt Jokinen ym. niihin suuriin kustannuksiin, joita kaupungille ovat aiheuttaneet yhä kasvavan

moottoriajoneuvoliikenteen johdosta kaupungin alueella suoritettavat maanteiden ja moottoriteiden rakennustyöt, vaikka ne tietäin mukaan kuuluvatkin valtiolle. Tämä kalliiden moottoriteiden rakentaminen vaikuttaa mm. veroäyrin hintaan. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan perii valtio verot moottoriajoneuvoista ja liikenteestä, mutta siirtää kuntien, etenkin suurimpien kaupunkien kustannettavaksi huomattavan osan liikennettä palvelevasta tieverkosta. Helsingissä oli v. 1964 n. 15 % koko maan autokannasta, mutta sille myönnettiin vain 3 % koko maan tierakennusvaroista. Samana vuonna sai valtio liikenneverotuloja 724 mmk, mutta TVH:n tie- ja siltamenot olivat vain 475 mmk. Maan suurimpana tuontisatamana tapahtuu yli puolet koko maan tuonnista Helsingin kautta, joten tavarankuljetuksen tapahtuessa autoilla kaupunki joutuu yhä enemmän rakentamaan koko valtakunnallista liikennetarvetta palvelevia liikenneväyliä. Tämän vuoksi olisi välttämätöntä, että liikenteestä aiheutuvien kustannusten peittämiseksi myös kunnille myönnettäisiin kohtuullinen osa liikenneverojen tuotosta ja siten estettäisiin ainakin veroäyrin hinnan nousu. Kaupunginhallitus totesi, että Suomen Kaupunkiliitto on useissa yhteyksissä kiinnittänyt valtion viranomaisten huomiota aloitteessa esitettyyn asiaan. Asia oli parhaillaan käsiteltävänä sisäasiainministeriön asettaman kaavoitusasiain neuvottelukunnan katujaostossa, jossa Kaupunkiliiton toimistokin oli edustettuna, näin ollen ei kaupunginhallitus katsonut tarpeelliseksi ehdotetun esityksen tekemistä Kaupunkiliitolle. Jäljennös aloitteesta oli kuitenkin lähetetty Kaupunkiliitolle tiedoksi mahdollisia toimenpiteitä varten. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (21.6. 574 §).

Tutkijalautakunta. Merkittiin tiedoksi veroviraston ilmoitus tutkijalautakunnan kokoonpanossa tapahtuneista muutoksista (25.1. 51 §, 22.2. 146 §).

Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa valtiovarainministeriölle, ettei sillä ollut huomauttamista tutkijalautakunnan varapuheenjohtajaksi ja jäsenen varamieheksi ehdotettujen henkilöiden suhteen (21.6. 511 §, 8.11. 816 §).

Palkkalautakunta

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa palkkalautakunnan toimistoon 1.1.1968 lukien 14. pl:aan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan kanslianhoitajan viran sekä kumota samasta ajankohdasta v. 1952 tekemänsä päätöksen kanslianhoitajan palkkaamisesta leski- ja orpoeläkekassan hallituksen toimesta. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että palkkalautakunnan tulee huolehtia myös leski- ja orpoeläkekassan toimistotöistä. Mikäli leski- ja orpoeläkekassan kanslianhoitaja välittömästi siirtyy uuden, em. viran haltijaksi, hänelle maksetaan hänen siirtyessään eläkkeelle kaupungin varoista niin suuri ylimääräinen, kaupunginvaltuuston eri päätöksellä myönnettävä eläke, että se yhdessä kunnallisen eläkelaitoksen myöntämän eläkkeen kanssa vastaa kaupungin viranhaltijain v. 1953 vahvistetun eläkesäännön mukaista eläkettä, kassan palvelus kaupungin palveluksena mukaan luettuna. Kassan palvelus luetaan ikälisiä, sairauslomia ja vuosilomia myönnettäessä kanslianhoitajan hyväksi kaupungin palveluksena (22.3. 256 §).

Kertomusvuoden virkaluettelon jättäminen julkaisematta. Kaupunginvaltuusto päätti, että virkasäännön 1 §:n 3 mom:n edellyttämän virkaluettelon julkaisemisesta luovutaan kertomusvuonna, koska valtuuston eräiden viranhaltijain palkkojen tarkistamisesta 16.12.1964 tekemän päätöksen johdosta v. 1965 ja 1966 aikana ei ollut tapahtunut merkittäviä muutoksia virkojen palkkaluokituksessa ja koska vireillä olevat palkkaluokkatarkistusneuvottelut saattaisivat lä-

hiaikoina aiheuttaa siinä määrin muutoksia virkojen palkkauksiin, että vuoden alussa julkaistava virkaluettelo osoittautuisi epätarkaksi (8.2. 125 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin palkka-, eläke- ym. kysymykset

Viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkauksen yleistarkistus. Kaupunginvaltuusto päätti, kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, tarkistaa viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkat ja erinäiset etuisuudet ja oikeusministeriö vahvisti muuttamattomana kaupunginvaltuuston päätöksen raastuvan-oikeuden ja maistraatin jäsenten virkojen, maistraatinsihteerin, maistraatinnotaarin sekä I ja II julkisen notaarin, kaupunginviskaalin sekä ulosottoviraston kaupunginvoudin virkojen osalta (8.3. 187 §, 24.5. 406 §, khn mtö n:o 2, kunn. as. kok. n:o 25).

Viranhaltijain palkkojen ns. kuoppatarkistus. Kaupunginvaltuusto päätti, että viranhaltijain palkkojen kuoppatarkistus suoritetaan seuraavasti:

1) Eräiden virkojen palkkausta tarkistetaan siten,

a) että khn mietinnön n:o 5 liitteiden A ja B sarakkeessa 5 mainitut virat siirretään 1.4.1967 lukien uusiin palkkaluokkiin samojen liitteiden sarakkeen 6 mukaisesti,

b) että mietinnön liitteiden alaviitteissä mainitut palkkausjärjestelyt toteutetaan samasta ajankohdasta lukien,

c) että palkkaluokkatarkistusten ohella eräiden virkojen nimikkeet muutetaan mietinnön liitteen A sarakkeen 9 mukaisiksi sekä

d) että jos mietinnön liitteiden A ja B sarakkeessa 7 mainittujen tilapäisten virkojen palkkaluokkatarkistus kohdistuu sellaiseen virkaan, jonka tilalle kaupunginvaltuuston päätöksillä on 7.6. perustettu 1.1.1968 lukien vakinainen virka, palkkausten tar-

kistus päätös koskee myös mainittua vakinaista virkaa.

2) Viranhaltijain ylityö-, sunnuntaityö-, päivystys- ym. näihin verrattavat korvaukset tarkistetaan samasta ajankohdasta lukien, kuitenkin siten että niissä tapauksissa, joissa korvausten maksaminen tarkistettujen palkkaperusteiden mukaan ei sanotusta päivästä lukien ole mahdollista, tarkistukset tapahtuvat voimaantulopäivämäärän jälkeen ensiksi alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

3) Sairaaloiden ja lastenhuoltolaitosten vajaamielisosastoilla työskenteleville 9. pl:aan kuuluvien lastenhoitajan ja hoitajan virkojen sekä 10. pl:aan kuuluvien vastaavien hoitajan virkojen haltijoille maksetaan yhtä palkkaluokkaa korkeampi palkkaus edellä 1) kohdassa mainitusta ajankohdasta lukien.

4) Kaupunginhallitus oikeutetaan päättämään, että liikennelaitoksen palvelukseen tarvittavan ammattitaitoisen kuljettajatyövoiman saannin parantamiseksi saadaan 1.4. lukien toistaiseksi, kunnes kaupunginhallitus ehkä toisin päättää, liikennelaitoksen palveluksessa oleville kuljettajille maksaa yhden vuoden koeajan jälkeen erityistä palkanlisää, jonka suuruus on enintään 13 % peruspalkasta. Palkanlisä vähenee myönnettyjen ikälisien edellyttämällä markkamäärällä kunkin ikälisän myöntämisajankohdasta lukien.

5) Edellä mainitut palkkojen tarkistukset hyväksytään sillä edellytyksellä, että seuraavat neuvottelut mahdollisista palkkaluokkatarkistuksista käydään siten, että aiheellisiksi todettavat palkkaluokkatarkistukset tulevat voimaan 1.1.1970 lukien, kuitenkin niin että jos aikaisempien neuvottelujen perusteella myöhemmin käytävissä hammaslääkärin virkojen palkkaluokitusta koskevissa neuvotteluissa mahdollisesti sovitaan tarkistuksesta, voidaan siitä samoin kuin kaupungin Suomen Kaupunkiliiton tai Sairaaliiton suositusten perusteella tahi muutoin tarpeelliseksi katso-

miin organisaatio- ja palkkajärjestelyihin perustuvista tarkistuksista päättää em. määräajasta riippumatta.

6) Sairaalan ja niihin verrattavien hoitolaitosten hoitohenkilöstöön kuuluvien viranhaltijoiden osalta noudatetaan palkkauksen suhteen Sairaaliiton ja Suomen Kaupunkiliiton suositusten mukaista takuupalkkausjärjestelmää käyttäen tarvittaessa markkamääräistä henkilökohtaista palkanlisää. Tästä palkkauksesta voidaan päättää edellä 5) kohdassa päätetystä määräajasta riippumatta.

Samalla katsotaan mietinnön liitteessä C luetellut esitykset ja lausunnot käsitellyiksi tämän asian ratkaisun yhteydessä.

Maistraatinnotaarin, I ja II julkisen notaarin, maistraatinsihteerin, III kaupunginvoudin ja kaupunginviskaalin virkojen osalta päätös alistettiin oikeusministeriön vahvistettavaksi (21.6. 544, khn mtö n:o 5).

Tyytymättöminä kaupunginvaltuuston em. päätökseen olivat oikeusneuvosmies Eero Rönkä ym. sekä kunnallisneuvosmiehet Armas Linnamaa ja Aarne Kesänen valittaneet oikeusministeriöön esittäen oikeuspormestarin palkan korottamista kolmella ja vanhempien oikeusneuvosmiesten kahdella palkkaluokalla 1.4. lukien sekä kunnallisneuvosmiesten virkojen siirtämistä 25. p.laan. Oikeusministeriö oli hylännyt em. vanhempien oikeusneuvosmiesten valituksen ja vahvistanut kaupunginvaltuuston päätöksen siten muutettuna, että kunnallisneuvosmiesten palkkaus on 1.4. lukien suoritettava 23. p.l:n mukaisena (29.11. 878 §).

Eräiden teknillisten ja niihin verrattavien virkojen sekä toimien palkkauksesta tehtyjen sopimusten jatkaminen ja uusien sopimusten tekeminen. Kaupunginvaltuusto käsitteli 17.6.1964 eräiden teknillisten ja niihin verrattavien virkojen ja toimien palkkauksen järjestämistä, asiaa selventävä päätös tehtiin 10.2.1965. Näiden päätösten perusteella oli kaupungin palveluksessa olevien diplomi-insinöörien ja arkkitehtien palkkaus voitu

hoitaa suhteellisen tyydyttävästi. Asia oli kuitenkin tullut uudelleen ajankohtaiseksi määräaikaisten sopimusten päättymisen ja valtion palkkakehityksen vuoksi. Suomen Rakennusinsinöörien Liitto ja Kunnallisinsinöörit ja -arkkitehdit -yhdistys pyysivät tämän vuoksi neuvotteluja kaupungin palveluksessa olevien jäsenistönsä kuuluvien korkeakouluinsinöörien ja -arkkitehtien palkkauksen järjestämiseksi. Käydyissä neuvotteluissa todettiin, että valtion v. 1966 päättämän lähtötasotarkistuksen ja siihen liittyvien muiden tarkistusten johdosta oli valtion ja kaupungin vastaavien rakennusinsinöörinvirkojen palkkauksen suhde muuttunut ja tulisi yhä enemmän muuttumaan kaupungille epäedulliseksi lähtötasotarkistuksen toteuttamisen jälkeen, mikä tulisi vaikeuttamaan kaupungin mahdollisuuksia pätevän viranhaltijakunnan saamisessa. Kun palkkavertailujen suorittaminen sekä varsinaisten palkkaneuvottelujen käyminen veisi melko paljon aikaa, päädyttiin neuvotteluissa sellaiseen tulokseen, että kaupungin neuvottelijat tekisivät palkkalautakunnalle esityksen insinöörien ja arkkitehtien kanssa tehtyjen, päättymässä olevien sopimusten uusimisesta ja oikeuden saamisesta tarvittavien uusien sopimusten tekemiseen sovelletun käytännön mukaisesti. Palkkalautakunta asetti erityisen jaoston asiaa tutkimaan. Kaupunginvaltuusto päätti em. päätöksensä perusteella

1) että sellaisen teknillisen henkilökunnan, jolta vaaditaan korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu diplomi-insinöörin tahi arkkitehdin tutkinto joko yksinomaisena tai muun yliopistossa tahi korkeakoulussa suoritettua tutkinnon taikka teknillisessä opistossa suoritettua insinöörin tutkinnon kanssa vaihtoehtoisena pätevyysvaatimuksena tahi teknillisessä opistossa suoritettua insinöörin tutkinto ja jonka hoitamia tehtäviä varten on olemassa vakinainen tai tilapäinen virka, palkkaus voidaan edelleen järjestää työsopimusten pohjalle, jolloin avoimet tai avoi-

miksi tulevat virat jäävät toistaiseksi täyttämättä, kunnes niistä ehkä toisin määrätään,

2) että kaupunginhallituksella on oikeus edelleen hyväksyä osastopäällikköportaan ja sitä alemmassa asemassa olevien 1) kohdassa tarkoitettujen viranhaltijain, joita ei katsota voitavan siirtää työsuhteeseen, palkkauksessa virkasäännön 22 §:n 2 momentin mukaisia sopimuspalkkaisten viranhaltijain määräaikaisia tai toistaiseksi kolmen kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin voimassa olevia palkkaussopimuksia voimassa olevan palkkatason puitteissa,

3) että ennen kuin edellä 1) ja 2) kohdassa tarkoitettuja sopimuksia tehdään, tulee kussakin tapauksessa hankkia palkkalautakunnan toimiston lausunto,

4) että uusittavien sopimusten mukaiset palkat saadaan hyväksyä käyttöön otettaviksi sitä seuraavan kuukauden alusta lukien, jonka kuluessa sopimus tehdään, rakennustarkastusviraston osalta kuitenkin 1.6.1967 alkaen, mikäli sopimus on päättynyt 31.5.1967,

5) että edellä tarkoitettujen sopimusten voimassa ollessa voidaan niissä sovittua palkkaa tarkistaa kaupunginvaltuuston myöhemmin eri esityksen perusteella palkkatasosta tekemän päätöksen perusteella,

6) että edellä 1) kohdassa tarkoitettua pätevyyttä edellyttävät virat saadaan julistaa haettaviksi, paitsi viran palkkaluokan mukaisin palkkauksin, täyttävän viranomaisen harkinnan perusteella myös omin palkka-vaatimuksin sekä

7) että tämä päätös on voimassa toistaiseksi ja kunnes kaupunginvaltuusto asiasta ehkä toisin päättää, sitten kun palkkalautakunnassa asetettava erityinen jaosto on tutkinut edellytyksiä teknillisen korkeakoulu- tai opistokoulutuksen saaneen henkilöstön siirtämiseksi normaaliin virkapalkkaukseen, minkä tutkimuksen tulos saatetaan kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi 31.5.1968 mennessä (7.6. 470 §).

Edellä olevan päätöksen edellyttämän palkkatason ylärajaksi kaupunginvaltuusto vahvisti 3 900 mk/kk, mitä ylärajaa samoin kuin sen puitteissa määrättäviä diplomi-insinöörien ja -arkkitehtien sopimuspalkkoja saadaan korottaa 1.1.1968 lukien 3 % ja 1.6.1968 lukien 3.5%, jolloin kaupunginvaltuuston vastaavaksi ajaksi päättämiä yleisiä tasokorotuksia ei näihin palkkoihin enää sovelleta (21.6. 545 §).

Kaupunginvaltuuston 7.6. tekemän päätöksen jälkeen oli palkkalautakunnan ja eri virastojen ja laitosten kesken käyty neuvotteluja yhtenäisen järjestelyn aikaansaamiseksi sopimuspalkkojen tarkistuksesta. Neuvottelujen pitkittymisen vuoksi ei palkkalautakunnan toimistolle eikä virastoille ja laitoksille ollut jäänyt aikaa esitysten tekemiseen niin ajoissa, että uudet sopimukset olisi voitu allekirjoittaa ennen 1.10., mikä olisi ollut edellytyksenä uusien palkkojen maksamiselle sanotusta ajankohdasta lukien. Tämän vuoksi kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen sen päättäessä kertomusvuoden aikana työ- ja virkasuhteisten sopimuspalkkojen tarkistuksista hyväksymään tarkistuksen voimaantuloajaksi 1.10.1967 (18.10. 781 §).

Virkasäännön 37a §:n muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin virkasäännön 37a §:n 3 momentin; muutos koski 2½ päivän lomaoikeutta kutakin ao. kuukautta kohti niiden viranhaltijain osalta, joilla on vähintään 10, mutta ei vielä 15 palvelusvuotta; em. pykälä olisi voimassa siihen saakka, kunnes uusi virkasääntö tulee voimaan (8.3. 188 §, kunn. as. kok. n:o 25).

Työehtosopimukset. Helsingin Kunnallisyhdistys ja -toimihenkilöt -yhdistys sekä Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö olivat sanoneet irti 23.6.1966 allekirjoitetun toimihenkilöiden työehtosopimuksen päättymään 31.12.1966. Yksimieliseen neuvottelutulokseen päästiin 17.4. ja sopimusteksti tarkistettiin 27.4.

Eri toimihenkilöryhmien palkkahinnoitteluja koskeva kysymys oli muodostunut vaikeaksi ja aikaa vieväksi, joten asia olikin toistaiseksi avoin ja allekirjoituspöytäkirjan 2 §:n kohdat 1 ja 2 säilytettiin eräin pienin muutoksin ennallaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen toimihenkilöiden uudeksi työehtosopimukseksi (7.6. 471 §, kunn. as. kok. n:o 51).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö oli 29.11.1966 sanonut irti järjestön ja kaupungin välisen työehtosopimuksen ja siihen liittyvän palkkahinnoittelun päättymään 31.12.1966. Neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta aloitettiin välittömästi ja rakentui yksimielinen neuvottelutulos Kaupunkiliiton palkkojen yleiskorotusta koskevalle suositukselle. Neuvotteluissa sovitusta muutoksista ja lisäyksistä tärkeimmät olivat 2 §:ään tehty lisäys määräaikaaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä ja työhön sijoittamisesta sen päätyttyä, 4 §:n 1 kohtaan liittyvä määräys ns. kesätyöajan pidentämisestä koskemaan 21.5.—30.9. välistä aikaa kertomusvuonna sekä tähän liittyvä muutos ylimääräisistä palkallisista vapaapäivistä niille työntekijöille, joille ei voitu antaa kesätyöajan mukaisia vapaita lauantapäiviä, 11 §:n 3 kohdan mukaisen eväsrahan korottaminen sekä 12 §:ään uudeksi 10 kohdaksi otettu määrittely työturvallisuuden ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön väliseksi työehtosopimukseksi sekä siihen liittyvän palkkahinnoittelun (8.3. 189 §, kunn. as. kok. n:o 29, 30).

Suomen Laivanpäällystöliitto oli 1.12.1966 sanonut irti kaupungin satama-alusten kansipäällystää koskevan työehtosopimuksen päättymään 31.1.1967 sekä toimittanut kaupunginhallitukselle ehdotuksensa uudeksi työehtosopimukseksi. Neuvotteluissa päästiin yksimielisyyteen työehtosopimukseen

suositeltavista muutoksista. Pääosiltaan oli seurattu Merenkulun Työnantajaliiton ja ao. työntekijäjärjestöjen välisten ulkomaanliikennettä koskevien työehtosopimusten määräyksiä. Palkkoja oli sen perusteella korotettu 7 %, minkä lisäksi oli muutettu työaikaa ja ylityökorvauserusteita koskevia kohtia. Uusi työehtosopimus koski myös m/s Korkeasaaren päällikön palkkausta. Valtuusto päätti hyväksyä em. sopimuksen (7.6. 472 §, kunn. as. kok. n:o 74).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä pääasiassa em. työehtosopimusten määräysten mukaisen kaupungin ja Suomen Konepäällystöliiton välisen, kaupungin alusten konepäällystää koskevan työehtosopimuksen (7.6. 473 §, kunn. as. kok. n:o 64).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupungin ja Suomen Konepäällystöliiton välisen uuden työehtosopimuksen m/s Korkeasaaren sekä hinaajien H-3 ja H-4 konepäällystön palkkauksesta ja muista työehdoista. Sopimuksessa oli tapahtunut asiallisia muutoksia vain palkkojen korottamisessa yhdellä palkkaluokalla sekä työajan lyhentämisessä 44 tunnista 43 tuntiin (7.6. 474 §, kunn. as. kok. n:o 65).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi myös kaupungin satamajäämurtajien väkeä koskevan työehtosopimuksen, joka oli laadittu edellä mainitun mallin mukaisesti, paitsi että 2 §:ään oli lisätty pöytäkirjamerkintä 2, joka koskee erityisen pätevyysisän maksamista tietyin edellytyksin. Ero johtui siitä, ettei satamajäänmurtajissa enempää kuin muisakaan jäänmurtajissa ollut mahdollisuutta saada kokemusta valtameripurjehduksessa, minkä vuoksi pätevyysisiä ei tietyissä tapauksissa niissä voitaisi lainkaan saavuttaa, olipa palvelusaika miten pitkä tahansa. Lisäksi oli 9 §:n määräyksiä muutettu suojapukuja koskevalta osin siten, että suojapukuja on annettava miehistön käytettäväksi aina tankkien puhdistuksessa (7.6. 475 §, kunn. as. kok. n:o 66).

Maataloustyöntekijäin työehtosopimus-

neuvottelut päättyivät neuvottelutulokseen, joka muutoin noudatti yleisen työehtosopimuksen tarkistuksen yhteydessä sovellettua Kaupunkiliiton suositusta, paitsi että työsuhteeseen kuuluvien asuntojen vuokravastikkeiden määräämisessä oli tehty melko pitkälle meneviä muutoksia. Lisäksi oli toteutettu kahden palkkaryhmän yhdistäminen. Tämän vuoksi maatalouspalkkojen tarkistus muodostui suuremmaksi kuin yleisen työehtosopimuksen mukainen tarkistus. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen uudeksi työehtosopimukseksi, kuitenkin niin, että sitä sovelletaan 1.5. lukien (10.5. 366 §, kunn. as. kok. n:o 40).

Konekirjoitus-, konekirjanpito- ja pikakirjoituslisäjärjestelmän muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että v. 1955 tehty päätös konekirjoituslisien maksamisesta, sellaisena kuin se oli vahvistettu v. 1956 ja tarkistettu v. 1965, kumotaan ja että aikaisemmasta konekirjoituslisäjärjestelmästä luovutaan sekä että pääasiallisesti konekirjoitustyötä tekeville kaupungin viranhaltijoille ryhdytään maksamaan konekirjoituslisää, jonka suuruus määräytyy toisaalta konekirjoitusnopeuteen perustuvan palkkaluokan (peruspalkka ikälisineen) ja toisaalta viranhaltijan hoitaman viran palkkauksen sekä mahdollisen henkilökohtaisen palkanlisän välisen erotuksen suuruisena. Samaten päätettiin kaupunginvaltuuston v. 1957 tekemä konekirjanpitolisien maksamista koskeva päätös, sellaisena kuin se oli tarkistettu v. 1965, muuttaa siten että sellaiselle kaupungin palveluksessa olevalle, enintään 9. pl:n mukaan palkatulle viranhaltijalle, jonka päätyönä on konekirjanpito, voidaan palkkalautakunnan harkinnan mukaan maksaa konekirjanpitolisää toisaalta tehtäväkohtaisen palkkaluokan (peruspalkka ikälisineen) ja toisaalta viranhaltijan hoitaman viran pakkauksen sekä mahdollisen henkilökohtaisen palkanlisän välisen erotuksen suuruisena. Tehtäväkohtaisena palkkaluokkana pidetään 9. pl:aa yleensä ja 10. pl:aa sellaisessa

vaativassa konekirjanpityössä, jossa suoritetaan useita työvaiheita käsittävä konekirjanpitolokkonaisuus tai useita eri töitä. Kaupunginvaltuuston v. 1956 tekemä päätös pikakirjoituslisän maksamisesta, tarkistettu v. 1965, päätettiin kumota ja pikakirjoituslisää saaville viranhaltijoille maksaa, niin kauan kuin asianomainen on ko. virassaan yhtäjaksoisesti, voimassa olevan lisän suuruinen markkamääräinen henkilökohtainen palkanlisä kaupunginhallituksen v. 1959 antamia henkilökohtaista palkanlisää koskevia ohjeita soveltaen seuraavasti: Kaupunginkanslian 13. pl:n kanslistin viran haltijoille Ulla-Brita Jormalle ja Mirjam Myliukselle kummallekin 35.60 mk/kk ja 10. pl:n toimistoapulaisen viran haltijalle Sirpa Saaristolle 71.20 mk/kk; rakennustarkastusviraston 13. pl:n kanslistin viran haltijalle Kaino Kuokkaselle 71.20 mk/kk; Kivelän sairaalan 10. pl:n toimistoapulaisen viran haltijalle Aune Rantalalle 71.20 mk/kk; kiinteistöviraston kansliaosaston 8. pl:n toimistoapulaiselle Eila Holmille 35.60 mk/kk ja tonttiosaston 10. pl:n toimistoapulaisen viran haltijalle Tuula Jokiselle 35.60 mk/kk sekä kaasulaitoksen 11. pl:n kanslistin viran haltijalle Hellä Hellstenille 71.20 mk/kk. Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt yhdistyksen esityksen erityisen lisän maksamisesta kassarekisterikonetta kokopäivätyönä hoitaville kassanhoitajille ei katsottu antavan aihetta toimenpiteisiin. Päätös tulisi voimaan 1.2. lukien (11.1. 37 §, kunn. as. kok. n:o 6).

Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 5 §:n 6 momentissa tarkoitettujen ns. sporttelivirkojen eläkepalkkaluokan vahvistaminen. Kaupunkiliiton toimiston v. 1966 ko. asiasta lähettämässä yleiskirjeessä mainittiin mm. seuraavaa: Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 5 §:n 3 momentti alkuperäisessä muodossaan edellytti eläkepalkkaluokan vahvistamista, paitsi ns. sporttelivirkojen osalta, joissa viranhaltija tai työntekijä saa korvauksen työstään kokonaan tai osaksi yksityisiltä ja muilta maksuvelvollisilta perimi-

nään maksuina ja lunastuksina, myös niissä tapauksissa, joissa opettajan palkkaus säännönmukaisesti muodostuu osaksi ylitunneista maksettavista korvauksista. Asianomaisten järjestöjen kanssa neuvoteltaessa ei päästy yksimielisyyteen noudatettavista perusteista annettavasta suosituksesta. Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto oli hyväksynyt Kaupunkiliiton ehdottamat suositushjeet sillä edellytyksellä, että määriteltäisiin, mitkä muut virat tehtäviensä laadun perusteella vastaavat eri sporttelivirkanimikkeitä. Kunnallisvirkamiesliiton ehdotuksen mukaan voitaisiin eläkepalkkaluokka vahvistaa jopa neljäkin palkkaluokkaa korkeammaksi kuin se palkkaluokka, johon virka tehtävien laadun, vastuullisuuden ym. mukaan kuului. Kaupunkiliiton neuvottelijat eivät hyväksyneet ehdotusta. Kaupunkiliiton hallitus käsitteli asian 2.12.1966 ja suositti tämän jälkeen jäsenkaupungeille ja -kaupaloille, että ko. virkojen eläkepalkkaluokkien vahvistaminen suoritettaisiin seuraavia perusteita noudattaen: Kunkin ns. sportteliviran eläkepalkkaluokka vahvistetaan siksi palkkaluokaksi, johon virka kuuluisi, kun sen varsinaiseen palkkaukseen lisätään eläkesäännön 5 §:n 1 mom:n mukaista laskentamenettelyä noudattaen saatava virkasivutulojen keskimäärä kuukautta kohden. Tällöin ei virkaa kuitenkaan saa sijoittaa korkeampaan palkkaluokkaan, kuin mihin se tehtävien laadun mukaan ja huomioon ottaen jäsenkunnan muiden samaa pätevyyttä edellyttävien vailla virkasivutuloja olevien rinnastettavien virkojen palkkaluokat kuuluu. Niissä tapauksissa, joissa opettaja oli siirtynyt eläkkeelle uuden eläkejärjestelmän mukaisesti kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön voimaantulon ja 30.4.1966 välisenä aikana, suositeltiin eläkepalkkaluokka vahvistettavaksi eläkesäännön aikaisemman 5 §:n 3 momentin perusteella. Kaupungin neuvottelijat laativat oman ehdotuksensa sporttelivirkojen eläkepalkkaluokkien vahvistamiseksi ja asiaa kos-

kevat epäviralliset neuvottelut käytiin 17.12.1966 ja 28.4.1967 välisenä aikana. Neuvottelutuloksen pohjalta tehty kaupungin ehdotus lähetettiin neuvotteluoikeuslain edellyttämiä neuvotteluja varten kaikille neuvottelukelpoisille järjestöille. Viralliset neuvottelut käytiin 18.9. ja niissä saavutettiin yksimielinen tulos. Palkkalautakunta puolsi päätösehdotuksen mukaisen neuvottelutuloksen hyväksymistä ja kaupunginvaltuusto päätti kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 5 §:n 6 momentissa tarkoitettujen viranhaltijain osalta mainitussa momentissa sanotun työansion huomioon ottamisesta eläkepohjissa tehdyn ehdotuksen mukaisesti (15.11. 861 §, kunn. as. kok. n:o 104).

Helsingin kaupungin viranhaltijain eläkesäännön 5 §:n täydentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti tehdä em. eläkesäännön 5 §:n 6 momenttiin lisäyksen, jonka mukaan sairaanhoitolaitosten ja huoltolaitosten välinehuoltoapulaisten virat sijoitetaan samaan poikkeukselliseen eläkeikäluokkaan kuin entiset huoltokeskuksen apulaiset, jolloin heillä muun ohella on oikeus täyteen eläkkeeseen 60 ikä- ja 30 palvelusvuoden perusteella (18.10. 782 §, kunn. as. kok. n:o 89).

Virkasäännön 45 §:n täydentäminen. Kansakoululaitoksen viranhaltijain perhe-eläkkeistä ja hautausavuista 11.3.1966 annetun lain mukaan suoritetaan kunnallisen kansakoululaitoksen viranhaltijan kuoltua hänen jälkeensä valtion varoista perhe-eläkettä, hautausapua tai hautauskustannusten korvausta. Viranhaltijalla tarkoitetaan henkilöä, joka saa valtion varoista kunnallisen kansakoululaitoksen viran perusteella vakinaista eläkettä tai jolla on ollut oikeus tällaiseen eläkkeeseen. Lain 2 §:n 3 momentissa määrätään, että jos edunsaajalla kunnallisen kansakoululaitoksen viranhaltijan jälkeen on oikeus perhe-eläkkeeseen, hautausapuun tai hautauskustannusten korvaukseen myös kunnan varoista, on hänellä oikeus ko. lain mukaiseen suoritukseen vain sikäli ja siltä osin, kuin se on kunnan varoista maksetta-

vaa perhe-eläkettä, hautausapua tai hautauskustannusten korvausta suurempi. Laki oli tullut voimaan 1.1.1967 lukien. Kun valtio näin oli ryhtynyt maksamaan hautausapua myös kunnallisen kansakoulunopettajan jälkeen, katsoi palkkalautakunta, että voimassa olevan virkasäännön 45 §:ää olisi muutettava siten, että kunnan maksama hautausapu myönnetään yksinomaan kunnan maksaman tosiasiallisen eläkkeen tai lisäeläkkeen perusteella. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä Helsingin kaupungin virkasäännön 45 §:ään asiaa koskevan uuden 2 momentin (8.11. 829 §, kunn. as. kok. n:o 102).

Eläkkeitä koskevat asiat. Kaupunginvaltuusto oikeutti raitiovr.rahast. Irja Ihalaisen lukemaan hyväkseen eläkettä varten palveluksensa Viipurin kaupungin raitiovaunun-rahastajana (21.6. 543 §).

Seuraaville henkilöille myönnettiin ylimääräinen eläke tai kasvatusapu: 100-vuotiaalle rva Sigrid Alfthanille 118.50 mk/kk 4.10. lukien (20.9. 705 §); ent. toim.apul. Aune Kettiselle 361.80 mk/kk 1.11. lukien (13.12. 922 §); leskirva Sylvi Luukkoselle 860.10 mk/kk 1.11.1966 lukien ja 1.1.1967 lukien 904.80 mk/kk (21.6. 547 §); Rea Merilälle ylimääräinen kasvatusavustus 62.50 mk/kk 1.11. alkaen (13.12. 921 §); Anita Tikkiselle ylimääräinen kasvatusavustus 41.50 mk/kk 1.1. lukien (8.3. 206 §) ja 100-vuotiaalle Amalia Walleniukselle 118.50 mk/kk 6.8. lukien (21.6. 546 §).

Kaupunginvaltuusto ei ollut katsonut voivansa myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen saamista koskeviin anomuksiin, joita olivat tehneet ent. apul.rak.tarkast. Ilmari Ahonen sekä ent. pääkassanhoitaja Sylvi Immeli (22.3. 259 §); ent. siivooja Regina Ilvonen (21.6. 547 §); ent. vahtimestari Väinö Kauhanen (20.12. 947 §); puistovalvoja Otto Korhonen (15.11. 862 §); ent. ylihoit. Aune Myyrä (19.4. 324 §, 7.6. 478 §) ja ent. aputyöntek. Väinö Suikkanen (24.5. 419 §).

Koneenhoit. Eino Saastamoinen oli anoutanut ylimääräistä eläkettä sillä perusteella,

että hän oli toiminut kaupunginhallituksen vuosijäsenenä. Kaupunginhallitus ehdotti anomuksen hylättäväksi. Anomus päätettiin palauttaa kaupunginhallitukselle (8.2. 127 §).

M u u t a s i a t

Kunnallisten ilmoitusten julkaiseminen. Kaupungin ilmoitukset päätettiin julkaista 1.4. lukien seuraavissa sanomalehdissä: Helsingin Sanomat, Helsinki-Lehti, Hufvudstadsbladet, Kansan Uutiset, Päivän Sanomat, Suomen Sosialidemokraatti, Svenska Demokraten ja Uusi Suomi, mikäli ne ilmesivät sellaisena päivänä, jolloin ilmoitus julkaistaan (8.3. 185 §).

Kaupungin viranomaisten toimituskirjoista perittävien lunastusten ja asiakirjain lähettämistä kannettavan maksun korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, kumoten v. 1955 em. maksuista tekemänsä päätöksen siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, vahvistaa uudet ohjeet ko. maksujen perimisestä. Kaupunginhallitus antaisi lähemmät ohjeet lunastusten perimisessä noudatettavasta menettelystä. Päätöstä oli sovellettava 1.10. lukien (6.9. 623 §, kunn. as. kok. n:o 77).

Helsingin kaupungin historiateoksen painatustöiden loppuunsaattamista varten kaupunginvaltuusto myönsi 20 000 mk (29.11. 884 §).

Helsingin ja Moskovan välisen kanssakäymisen tehostamista koskevassa, 6.4.1966 tehdyssä aloitteessaan vt Hakulinen ym. esittivät entistä tehokkaamman kanssakäymisen aikaansaamista mainittujen kaupunkien kesken. Ystävyystoiminta olisi mm. järjestettävä siten, että siihen sisältyisi kaikista valtuustoryhmistä muodostettujen valtuuskuntien vaihto. Kaupunginhallitus totesi Helsingin ja Moskovan välisen kanssakäymisen kuluneina vuosina jatkuvasti lisääntyneen. Tätä osoittivat useiden valtuuskuntien vierailut, joiden ohjelman järjestelyihin kaupunki monella tavalla oli osallistunut. Aloit-

teen tekemisen jälkeen oli Helsingin kaupungin valtuuskunta vieraillut Neuvostoliitossa Moskovan kaupungin kutsumana, jolloin Moskovan kaupungille oli myös esitetty kutsu lähettää valtuuskunta Suomeen Helsingin kaupungin vieraaksi. Lisäksi kaupunginhallitus oli 2.3. päättänyt lähettää Helsinki-näyttelyn Moskovaan, jossa se avattaisiin 12.5. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (22.3. 263 §).

Naisten osa-aikatyön järjestämisestä kaupungin virastoissa ja laitoksissa tekemässään aloitteessa kiinnittivät vt Karkinen ym. huomiota mm. siihen, että korkeat elinkustannukset pakottivat ansiotyöhön monet sellaiset perheenäidit, joilla kotona oli pieniä, hoitoa vaativia lapsia. Myöhemmin kotitöiden vähentyessä olisi perheenemännillä mahdollisuus hakeutua joko entiseen ammattiinsa tai oppia kokonaan uusi ammatti; suurena puutteena oli pidettävä sitä, ettei ollut olemassa riittävästi sopivia puolipäivätoimia. Kun kaupungilla suurtyönantajana oli merkittävä suuntaa antava vaikutus, olivat aloitteentekijät ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin tutkimaan mahdollisuuksia naisten osa-aikatyön järjestämiseksi kaupungin virastoissa ja laitoksissa. Tilastotoimiston laatiman selvityksen mukaan oli huhtikuussa 1966 pysyväisluonteisesti kaupungin palveluksessa 9 870 naispuolista viranhaltijaa sekä yli 1 800 työsopimussuhteessa olevaa naispuolista toimihenkilöä ja työntekijää, työ määrärahoilla palkattuja lukuun ottamatta. Sairaala-, huolto- ja opetustoimen sekä liikennelaitoksen palveluksessa oli naispuolisista viranhaltijoista n. 80 % eli lähes 7 600. Järjestelytoimiston mielestä voitaisiin sairaaloissa sekä huoltolautakunnan alaisissa laitoksissa käyttää entistä enemmän osapäivätyöntekijöitä jopa tuntityöntekijöitäkin. Kun osapäivätyöhön tarjoutuvat useimmiten olivat ammattitaidottomia, olisi heidät ensin asianmukaisesti koulutettava. Palkkalautakunta puolsi osapäivätyössä olevan henkilökunnan käyttämistä nimen-

omaan sellaisissa työpisteissä, missä työt päivittäin ruuhkautuvat muutaman tunnin ajaksi. Tarkoitusta varten olisi järjestettävä tarpeellinen koulutustoiminta ja osapäivätyöhön otettavien palkkauksen järjestely harkittava erillisenä asiana. Myöskin sairaalalautakunnan mielestä osapäivätyömahdollisuuksien järjestäminen oli tarkoituksenmukaista. Esim. sairaalaosastojen hoitohenkilökunnan työn tehostamiseksi palvelukseen otetut osastoavustajat olivat miltei kaikki puolipäivätoimisia. Huoltolautakunnan mielestä osa-aikatyö tulee erityisen ajankohtaiseksi 1980-luvulla, jolloin työvoimaviranomaisten ennusteiden mukaan tulee esiintymään työvoimapulaa. Liikennelaitoksen lautakunta totesi osapäivätyöhön otettavan työntekijän tulevan laitokselle suhteellisesti kalliimmaksi kuin kokopäivätyössä olevan palkkaaminen. Jossain määrin laitokseen kuitenkin oli otettu osapäivätyöhön työsopimussuhteessa olevia rahastajia. Lastenhuoltolaitoksissa ei ollut voitu käyttää hyväksi osapäivätyössä olevaa henkilökuntaa, koska nykyaikaisten toimintaperiaatteiden mukaan ei ollut tarkoituksenmukaista katkaista hoitajan ja lapsen välistä hoitosuhdetta aikana, jolloin lapsi toimii aktiivisesti. Kaupunginhallituksen mielestä osapäivätyön hyväksikäyttö voisi tulla kysymykseen vain silloin, kun se on kaupungin edun mukaista tai kun se työvoimapulan takia on osoittautunut välttämättömäksi. Osapäivätyöjärjestelyillä ei saisi aiheuttaa kaupungin jo ennestäänkin suurten palkkamenojen kasvua. Kun lyhennettyyn työviikkoon siirtyminen kuitenkin saattoi aiheuttaa mainitunlaisen työvoiman tarpeen lisääntymistä, oli järjestelytoimistoa kehoitettu yhdessä palkkalautakunnan toimiston ja 40 tunnin työviikkoon siirtymisen järjestelyjä selvittämään asetetun hoitolaitosten työaikakomitean sekä eri virastojen ja laitosten kanssa selvittämään, missä määrin kaupungin virastoissa ja laitoksissa esiintyy tarvetta osa-aikatyön järjestämiseen ja tekemään

kaupunginhallitukselle yksityiskohtaisen esityksen tarpeellisista toimenpiteistä. Tämän selvityksen jälkeen sekä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön toimesta suoritettavan tutkimuksen tulosten valmistuttua tulisi olemaan tarpeelliset edellytykset asian edelleen kehittämiseen. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (8.3. 217 §).

XVIII kaupunkipäivät. Kuopiossa 25.—26.8. vietettävälle XVIII kaupunkipäiville valittiin kaupungin edustajiksi seuraavat valtuutetut: kaupunginvaltuuston puh. joht. Teuvo Aura, toinen varapuh.joht. Carl-Gustaf

Londen, vtt Martin Fager, Erkki Heikkonen, Anna-Liisa Hyvönen, Olavi Laine, Gustaf Laurent, Aarne K. Leskinen, Aune Mäkinen-Ollinen, Kaarlo Pettinen, Pentti Poukka, Terttu Raveala, Olavi Valpas ja Eila Vuokko sekä kunnallsiasiajn siht. Jalo Lepola ja varalle: vtt Esko Ilkka, Salme Katajavuori, Irina Matvejew, Kari Rahkamo ja Veikko Vanhanen (24.5. 405 §, 21.6. 506 §).

Kaupungin jakaminen äänestysalueisiin. Kaupunginvaltuusto päätti jakaa kaupungin 193 äänestysalueeseen v. 1968 suoritettavia kunnallsivaaleja varten (18.10. 760 §).

2. Oikeus-, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat

Oikeudenhoito ja järjestystehtävät

Rakennustarkastusviraston jäljempänä mainittujen viranhaltijain kanssa päätettiin tehdä palkkausta koskevat sopimukset kaupunginhallituksen vahvistamaa palkkaussopimuslomaketta käyttäen 3 kk:n molemminpuolisin irtisanomisajoin: arkkit. Olli Penttilän kanssa rakennuslupaosaston 30. pl:aan kuuluvasta julkisivujen tarkastajan viran palkkauksesta: 2 777 mk/kk 1.1. lukien, mihin liittyi koeaikaa koskeva ehto (25.1. 71 §); ins. Pertti Linnan kanssa tarkastusosaston 27. pl:aan kuuluvan tp. insinöörin viran palkkauksesta: 1 850 mk/kk 1.1. lukien (11.1. 33 §) ja ins. Pentti Sohlbergin kanssa 27. pl:aan kuuluvan tp. insinöörin viran palkkauksesta: 1 946 mk/kk 1.5. lukien (19.4. 323 §).

LVI-alan suunnitelmien rakennustarkastuksen kehittämisestä ja nopeuttamisesta teke-mässään aloitteessa olivat vt Rahkamo ym. huomauttaneet asumistason ja rakennustekniikan vaatimusten kasvamisesta. Näihin uusiin ilmiöihin kuuluu mm. ilmanvaihto, jonka suunnittelu on erittäin vaativaa, koska sen avulla on voitava saavuttaa riit-

tävä viihtyisyys ja ratkaistava esiintyvät ääni-, rakennus- ja paloteknilliset kysymykset. Ilmanvaihtolaitoksen suunnittelu ja rakentaminen vaatii runsaasti kustannuksia sekä rakennusaikana että myös käyttö- ja lämmityskuluina. Ilmanvaihdon osuus rakennuskustannuksista on arvioitu n. 5—15 %:ksi ja n. 10—30 %:ksi kokonaishoitokuluista. Ilmanvaihdon vaatimuksista ei ollut olemassa normeja, mutta asuintalojen osalta oli normiehdotus valmistunut Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen valvonnassa ja yhteistoiminnassa Pohjoismaisen rakennusmääräyskomitean kanssa. Rakennushallitus, asutushallitus ym. viranomaiset olivat antaneet ehdotuksesta myönteiset lausunnot, mutta rakennustarkastusvirasto oli sen hylännyt vaatien siihen korjauksia. Aloitteentekijät olivat ehdottaneet toimikunnan perustamista alan suunnitelmien rakennustarkastuksen edelleen kehittämiseksi ja nopeuttamiseksi. Toimikuntaan olisi nimettävä jäsenet kultakin hygieenikon tehtäviin kuuluvalla ammattialalta. Toimikunta päättäisi kokouksissaan suunnitelmiin liittyvistä teknillistaloudellisista asioista rakennushygieenikon esityksen perusteella. Rakennustarkas-